

PÄÄKIRJOITUS

Nota bene!¹

Sasha Mäkilä

Marraskuussa sain yliopiston sähköpostiini ilmoituksen, että joustava opinto-oikeus eri kotimaisien yliopistojen välillä eli JOO-opiskelu päättyy ensi vuoden lopussa. Opinto-oikeuden perään haikailevien perustutkinto-opiskelijoiden täytyy siis pikaisesti tehdä JOO-hakemuksensa välillä 1.–31.3.2025, kun taas väitöskirjan tekijöille aikaa on annettu heinäkuun loppuun asti.

Itselleni JOO-opiskelu oli aikoinaan todella tervetullut mahdollisuus, jonka turvin saatoin suorittaa musiikinteorian ja säveltapailun opintoja Sibelius-Akatemiassa, koska musiikkitieteen laitoksen (tuohon aikaan pakollinen) säveltapailun kurssi tuntui liian helpolta.

Säveltapailu, eli nuottikirjoituksen ymmärtäminen ja tulkitseminen laulamalla joko ääneen tai sisäisesti, on musiikkitieteilijän perustaito. Länsimaista musiikkia on tallennettu nuottikirjoituksen avulla jo yli tuhannen vuoden ajan, eikä nuottikirjoitus ole mihinkään katoamassa, vaikka musiikkia voidaan nykyään tallentaa ja analysoida tietokoneavusteisesti monin tavoin. Vaikka monet musiikkitieteen oppiaineen tarjoamista kursseista on mahdollista suorittaa osaamatta lukea nuotteja, on esimerkiksi kurssi ”Musiikin ja äänen analyysi” huomattavasti helpompi, jos nuotinluku sujuu. Siispä otsikkoon kohotetun latinankielisen fraasin voisi musiikkitieteilijä kääntää sanatarkasti ”nuotti hyvä!”

Tässä numerossa notaatiota eli nuottikirjoitusta käsitellään useista eri näkökulmista. Säveltäjä **Pasi Lyytikäinen** kertoo meille nuottikalligrafian harrastuksestaan, eli jo harvinaiseksi käyneestä taidosta kirjoittaa kaunista nuottikirjoitusta käsin. Sen jälkeen seuraa kaksi runsain nuottiesimerkein varustettua musiikkianalyttistä artikkelia: **Pekka Vihervirta** tutkii, onko **John Lennonin** *Happy Xmas* plagiaatti, ja **Matti Sunell** sukeltaa hiljan edesmenneen säveltäjä **Anssi Tikanmäen** maailmaan *Arvottomat*-elokuvan musiikista kertovassa

artikkelissaan. Lopuksi Synkoopin alumni **Jari Eskola** avaa artikkelissaan nuottigraafikon työtä, kun taas poikkeavan näkökulman siihen, mitä kaikkea notaatio voi olla, tarjoaa Taideyliopiston väitöskirjatutkija **Ava Grayson** englanninkielisessä artikkelissaan.

Numeroon on lisäksi mahdutettu paneelikeskusteluraportti, kirja-arvio, kaksi elokuva-arviota sekä arvioita oopperasta, musiikkiteatterista, tanssitaiteesta ja monen eri genren konserteista.

Tätä lukiessa ovat syksyn kurssit todennäköisesti jo ohi ja ahkerasti uurastanut opiskelija voi vaikkapa leipoa piparkakkuja odottaessaan viimeisten noppien valumista tilille. On aika painua talviunille ja kerätä voimia kevätkauden koitoksia varten. Synkoopin toimitus toivottaa kaikille lukijoilleen levollista joulunaikaa. Säveltapailumisiin ensi vuoden puolella!

1. Lat. Huomaa!